

„Já jsem zděšen jak Miroslava Němcová.“

Profesor Keller zle překvapen vládou

- CZ24 News | 24. srpna 2023

ČESKO: Sociolog, profesor Jan Keller uvedl, že je zděšen „jako dokáže být zděšena snad jen Miroslava Němcová,“ protože vláda nemá ani plán A. „Nevěřím, že národ, který si zvolil prezidentem Petra Pavla, by byl schopen uspořádat generální stávku, anebo něco podobně rozumného,“ vzkázal. Kromě září pak může případné další nápady na pouliční bouře vyřešit mírná zima. A jak přečkat podzim? Rozhodne Německo. My si můžeme krátit dlouhou chvíli podle chuti.

Meteorologové nás děsí dál přívalovými dešti, nebo nesnesitelným vedrem, pak extrémně nízkými teplotami. Před začátkem školního roku se začíná atmosféra mírně měnit. Nebo více? Jaký je Váš dojem?

Vedra jsou skutečně hrozná. Ale vzpomínám si, že tuším v roce 1967 to bylo podobné. Josef Laufer tehdy nazpíval písničku „Pětatřicet ve stínu“ a skutečně tomu ta tehdejší vedra odpovídala. Ale jinak jsem v naší republice asi jedinou osobou, která nemá ve věci globálního oteplování tak úplně jasno a netroufá si činit kategorické soudy.

Dá se předpokládat, že se na podzim budeme cítit už skutečně jako na Západě, protože do všech obvyklých starostí a radostí přibude ještě nutnost počítat se stávkami a demonstracemi?

Na to zasvěceně odpovím až 16. září večer, až proběhne demonstrace pořádaná panem Rajchlem. Budu docela rád, pokud se pak budeme už skutečně moci cítit tak trochu jako na Západě.

Poprvé jsem vážně slyšela slova o celonárodní generální stávce asi před dvaceti lety od jednoho byznysmena z Rožnova, který prodával svíčky např. do Saúdské Arábie.

Předpokládám, že mu jde obchod dobře i teď. Odborníci se shodují na tom, že ať už vše svádíme na matematicky vysvětlitelný cyklus nebo geomagnetické bouře nebo bývalou vládu, nebo střídání hegemonu, čekají nás opravdu změny přelomové?

Nevěřím, že národ, který si zvolil prezidentem Petra Pavla, by byl schopen uspořádat generální stávku, anebo něco podobně rozumného. Přelomových změn jsem zažil hned několik. Jak se časem ukázalo, byly to povětšinou změny k horšímu. Takže na další přelomovou změnu se ani moc netěším.

Můžete trochu bilancovat? Jak hodnotit dosavadní působení Fialovy vlády? Bylo něco, v čem Vás opravdu hodně překvapili?

Překvapili mne naprostou neschopností uvědomit si stav, ve kterém se naše země nalézá. Provokují konflikt, na který nejsou připraveni. Pečlivě se zbavili jakékoliv možnosti vést aspoň trochu nezávislou zahraniční politiku. Aby bylo jasno, nevytýkám vládě, že nemá v žádné ze strategicky důležitých oblastí nic takového, co by se dalo považovat za plán B. Jsem zděšen jako dokáže být zděšena snad jen Miroslava Němcová. Zděšen z toho, že vláda nemá ani plán A.

V dalších evropských zemích finišují přípravy k volbám, Českou republiku čekají eurovolby až příští rok. Předpokládáte, že během této doby by mohlo dojít ke změnám ve vládní sestavě?

Z důvodů, o kterých jsem se zmínil, nečekám, že by opozice byla schopna vládou otrást. Nevylučuji ale, že vláda otřese sama sebou. Lidovci už mají nějakou dobu podporu menší než malou, TOPka neví, jak se zviditelnit, aniž by byla krajně trapná, v ODS se schyluje k boji mezi těmi, kteří chtějí mermomocí udržet koalici Spolu, a těmi, kdo pošilhávají po spojení s ANO. Tahle vláda může být pro sebe větším nebezpečím než celá opozice.

V jednom z vašich článků na Argumentu si čtenáři mohli najít Vaše hodnocení dalšího „komika“ v politice, kdy Emmanuel Macron řeší krizi autority v době pouličních bouří. Jaké reakce lze očekávat na české politické scéně, až se rozjedou stávky v ČR?

Emmanuel Macron je skutečně roztomilý. Volá po návratu k autoritě rodiny a školy. Pokud si dobře vzpomínám, on osobně připravil jednu rodinu o mámu tří dětí tím, že si vzal svoji vdanou učitelku ze střední školy. On už na to patrně v návalu jiných starostí pozapomněl, jinak by se přece takhle neztrapňoval. Co se týče naší vlády, pokud přijde další mírná zima, stávek se nedočká. Neříkám, že mi to není líto.

Každý nemůže vypnout všechny komunikátory, telefony a kompy, rádia a televize, musí si uchovat alespoň orientaci časem a prostorem. Máte nějakou dobrou radu, jak tento podzim přečkat? Nebo alespoň, co pomůže?

Dění u nás je už hodně dlouho jenom ozvěnou toho, co si přejí někde v zahraničí. Nyní bude o našem osudu rozhodovat to, jak se zachová Německo v konfliktu mezi Američany a Rusy na Ukrajině. Na to si musíme počkat a je docela jedno, jak si tu dlouho chvilí mezi přežitím a velkým světovým konfliktem budeme krátit.

Do jaké míry je něco na tezi, kterou připomínal profesor Oskar Krejčí v jedné ze svých novějších knih o tom, že: bída přináší humanitu, humanita mír, mír bohatství, bohatství pýchu, pýcha vztek, vztek přináší válku, válka přináší bídu atd.? Najde o přesnou citaci.

Ano, tak to bohužel funguje. V sociologii to známe v trochu jiné verzi. Velká majetková a příjmová nerovnost přinesla masovou nespokojenost. Ta vedla k protestům a kvůli jejich uklidnění k budování sociálního státu. Sociální stát zbavil lidi určitých sociálních rizik a hradil náklady na jejich případná špatná osobní rozhodnutí. Tím v lidech povzbudil krajní individualismus a iluzi o tom, že si poradí sami. To vede spolu se zadlužováním sociálního státu ke vzrůstu sociální nerovnosti. Až dosáhne určitého bodu, zesílí volání po větších sociálních jistotách a vše se bude v nějaké podobě opakovat. To ovšem jen za předpokladu, že si to mezitím navzájem kvůli cizím zájmům nevybombardujeme. Naše vláda pro to dělá maximum.

[ZDROJ](#)